

K.M. Veldkamp

BEDRIJFSVERSLAG OVER 15 JAAR VETWEIDERIJ
(1962 t/m 1976)

MEDEDELINGEN NO. 168

L27
160c

Landbouw-Economisch Instituut - Conradkade 175 - Den Haag
Tel. 61.41.61
Afdeling Landbouw

INHOUD

	Blz.
1. INLEIDING	5
2. HET BEDRIJF	6
3. DE VETWEIDERIJ	8
4. TECHNISCHE BEDRIJFSRESULTATEN	9
5. FINANCIËLE RESULTATEN	13
5.1 Netto omzet	13
5.2 Overige kosten	14
5.3 Bijkomende voerkosten	14
5.4 Arbeidsopbrengst	14
5.5 Factoropbrengst	15
6. SAMENVATTING	19

1. INLEIDING

Onder vetweiderij in algemene zin wordt verstaan het houden van rundvee, hoofdzakelijk droogstaande koeien, met het doel deze zo snel mogelijk slachtrijp te laten worden. Veelal betreft het dieren die voor de melkproduktie niet meer geschikt zijn. Na "afgemolken" te zijn kunnen de dieren bij weiden in goed grasland, soms al na een groeiperiode van enkele weken, slachtrijp worden verkocht. De lengte van de groeiperiode van de dieren kan echter flink verschillen. Deze hangt onder meer af van de hoedanigheid van de dieren als ze voor de vetweiderij worden ingeschaard, het grasbestand en het groeivermogen van de dieren.

De laatste jaren worden echter lang niet alle dieren die voor de melkproduktie niet meer geschikt zijn, nog speciaal gemest. Vaak zien de dieren er aan het eind van de lactatieperiode nog zo goed uit, dat ze rechtstreeks aan de slachterij kunnen worden afgeleverd. Tegen de tijd dat "opruimers" verkocht worden krijgen ze vaak nog enkele weken wat extra voer, zodat ze meteen geschikt zijn voor de slacht. Zijn ze dit niet, dan is het beter de dieren af te mesten door middel van de vetweiderij. Het is dan de "vetweider" die dergelijke dieren koopt en ze weidt om ze slachtrijp te laten worden. Door genoemde oorzaak wordt het beroep van vetweider de laatste jaren steeds minder uitgeoefend en is het misschien wel een "uitstervend" beroep.

Om toch enigszins een indruk te krijgen van de gang van zaken in de vetweiderij, wordt in dit verslag een overzicht gegeven van een vetweiderijbedrijf, waarvan de gegevens door het LEI gedurende 15 jaar zijn bijgehouden.

2. HET BEDRIJF

Het bedrijf waarover in de inleiding wordt gesproken is van de heer H. Kets te Angerlo, gelegen onder de rook van Doesburg. Onder het woord "bedrijf" dient hier geen boerderij te worden verstaan met grote stallen of iets dergelijks. De heer Kets woont nl. in een burgerwoning en heeft hierbij een bepaalde oppervlakte grond. Deze grond is voor 100% grasland en wordt uitsluitend gebruikt voor de vetweiderij.

De werkzaamheden die aan deze vorm van vleesproductie zijn verbonden, worden hoofdzakelijk door de heer Kets zelf verricht. Dit betreft dan vooral het aan- en verkopen van vee. De laatste jaren wordt de verzorging van het grasland - met name kunstmest strooien, grasland bloten e.d. - echter door een loonwerker uitgevoerd; de heer Kets is nl. de 65 jaar reeds gepasseerd.

Voordat de heer Kets zich met uitsluitend vetweiderij bezig ging houden, had hij een boerderij met een bedrijfsgrootte van ca. 30 ha. Dit was een gemengd bedrijf, bestaande uit + 10 ha bouwland en 20 ha grasland. Hiervan was + 26 ha zavel en + 4 ha rivierklei. De verkaveling was redelijk goed, nl. 20 ha bij de boerderij, + 6 ha op een afstand van 2 à 3 km en + 4 ha op een afstand van 8 à 9 km. De teelt van akkerbouwgewassen bestond meestal uit: 1 ha voederbieten, 1 ha aardappelen en 8 ha graan (tarwe, gerst, haver, rogge).

Op het grasland werd een veestapel gehouden van + 15 melkkoeien en 20 à 25 stuks jongvee. De melkveestapel bestond uitsluitend uit stamboekvee, waaruit vele dieren voor de fokkerij zijn verkocht. Verder worden er gemiddeld nog + 10 fokvarkens en 40 à 50 mestvarkens gehouden.

Als bijzonderheid mag echter gelden dat de heer Kets ook altijd enige koeien voor de vetweiderij heeft gehouden. Deze dieren waren er alleen tijdens de weideperiode en werden geweid op het verst verwijderde land. Op deze manier was het mogelijk om jaarlijks een omzet van 40 à 50 dieren te halen.

De heer Kets is in 1923 als zelfstandig ondernemer met dit bedrijf begonnen. De vetweiderij van de heer Kets betekende echter geen nieuwe ontwikkeling voor het bedrijf, want zijn vader en broer deden dit nl. ook al. De "handelsgeest", die in deze bedrijfstak een grote rol speelt, zit dus wel in het bloed. Om zo'n groot aantal dieren voor de vetweiderij te kunnen houden, moesten er immers elk jaar dieren worden gekocht, die na een periode van weiden weer werden verkocht. De dieren werden meestal van boeren in de omtrek gekocht. Behalve dat men dit werk graag deed, was de ligging van 4 ha grasland op een afstand van 8 à 9 km van de boerderij een reden om aan vetweiderij te doen.

Deze vorm van bedrijfsuitoefening duurde tot 1955, in welk jaar de heer Kets verhuisde naar Angerlo. Met de aankoop van een

woning werd tevens een oppervlakte grond van + 8 ha verkregen. Samenvoeging met de 4 ha grasland die al voor de vetweiderij werd gebruikt, leverde een oppervlakte van 12 ha grasland, die de heer Kets verder uitsluitend voor de vetweiderij gebruikte.

3. DE VETWEIDERIJ

Deze vetweiderij moeten we vooral zien als een liefhebberij. Vooral de handel trekt de heer Kets sterk aan. Uiteraard speelt hierbij een grote kennis van zaken een belangrijke rol. De eerste dieren worden jaarlijks reeds in de maanden februari en maart bij enkele boeren in de omtrek gekocht, waarbij speciaal wordt gelet op de geschiktheid voor de vetweiderij. Vaak worden op één bedrijf gelijktijdig meerdere dieren gekocht. Deze eerste aankoop in februari/maart betreft al een behoorlijk aantal dieren, die meestal begin april op het vetweiderijbedrijf arriveren. Zijn de koeien tot op de dag van aflevering nog gemolken, dan worden ze meteen droog gezet. Afhankelijk van hun conditie en groeisnelheid lopen de dieren enkele weken tot soms enkele maanden in de wei. De eerste dieren voor de slacht worden dan ook in de maand mei verkocht. Vrij spoedig worden weer nieuwe dieren voor de vetweiderij aangekocht. Is de grasgroei gunstig en zijn de prijsverhoudingen goed, dan worden er gedurende praktisch de gehele weideperiode opnieuw dieren aangekocht. Deze aankopen kunnen zelfs wel doorgaan tot in september/oktober.

De slachtrijpe dieren worden in hoofdzaak op de markt te Doetinchem verkocht. Het bepalen van voldoende rijpheid, dus het moment van verkoop, is zeer belangrijk. Hierbij speelt dan ook het vakmanschap van de vetweider een grote rol. De dieren mogen nl. in geen geval te vet zijn, anders heeft dit een nadelige invloed op de verkoopprijs. De vetweider moet er dus voor zorgen dat de dieren wel vet, maar niet te vet worden. De heer Kets heeft jarenlange ervaring op dit gebied. Hij moet steeds weer beslissen of een dier in een bepaalde week op de markt moet worden afgezet of nog een week kan blijven lopen. Op dit vetweidebedrijf wordt als vee-slag praktisch uitsluitend M.R.Y-vee gehouden; de voorkeur gaat uit naar dieren van 4 à 5-jarige leeftijd. Op deze leeftijd is nl. de groei in het algemeen beter dan van jongere dieren. Een betere, snellere groei is economisch voordelig, daar dan de groeiperiode van de dieren zo kort mogelijk kan blijven en een snelle omzet bevordert, waardoor er in een weideperiode meer dieren kunnen worden gehouden. Dit draagt bij tot een beter financieel eindresultaat.

De heer Kets vindt het geen bezwaar als de dieren wat ouder zijn, b.v. 7 à 8 jaar. De aankoopprijs van zulke dieren ligt meestal wat lager dan van dieren van 4 à 5 jaar terwijl de groei wel goed is. Gemiddeld zijn ze wat zwaarder en leveren dus meer kg.

Voor het vervoer naar de markt in Doetinchem wordt een vrachtrijder ingeschakeld. In de meeste gevallen zijn de dieren op de markt vrij snel verkocht; vaak worden meerdere dieren in één koop van de hand gedaan. Het verschil tussen aan- en verkoopprijzen bepaalt voor een groot deel het financieel eindresultaat, zodat men over goede handelsgeest moet beschikken, zoals de heer Kets.

4. TECHNISCHE BEDRIJFSRESULTATEN

Van dit vetweidebedrijf worden de resultaten al vanaf 1962 bijgehouden door het Landbouw-Economisch Instituut. Hierdoor is het mogelijk om een overzicht van de resultaten van dit bedrijf te verstrekken over een reeks van 15 jaren.

In tabel 4.1 wordt een overzicht gegeven betreffende het aantal omgezette dieren alsmede de duur van de gemiddelde groei-periode.

Tabel 4.1 Bedrijfs grootte, aantal omgezette dieren + gemiddelde
groei-periode

Jaar	Oppervl. grasland gekocht ha	Aantal Voortijdig verkocht st.	Gestor- ven st.	Normaal afgeleverd st.	Gem.aantal groeidagen per dier st.	
1962	12,00	68	-	-	68	100
1963	14,00	93	-	-	93	76
1964	13,00	72	4	-	68	100
1965	12,75	83	4	-	79	92
1966	"	86	-	-	86	96
1967	"	99	1	-	98	84
1968	"	114	2	-	112	84
1969	"	112	7	-	105	84
1970	"	121	-	1	120	83
1971	11,50	113	2	-	111	81
1972	8,50	71	-	-	71	88
1973	4,80	36	-	-	36	93
1974	"	49	2	-	47	84
1975	"	41	-	-	41	92
1976	"	35	1	-	34	103
Totaal		1193	23	1	1169	88

De oppervlakte grasland in de diverse jaren is niet gelijk doordat soms een perceel grasland kon worden bijgepacht. Na 1970 is de oppervlakte grasland geleidelijk afgenomen. Dit als gevolg van een besluit van de heer Kets om het langzamerhand wat kalmer aan te doen. Vanaf 1973 werd er dan ook verder geweid op een oppervlakte van "slechts" 4,80 ha. Ook bij een gelijkblijvende oppervlakte grasland zoals van 1965 tot en met 1970 werd een nogal wisselend aantal dieren gehouden, afhankelijk van de weersomstandigheden. In geval van gunstig weer is er niet alleen meer gras, maar is ook de weideperiode langer (voorjaar en/of herfst), waardoor er meer koeien kunnen worden gehouden. Voorts is de duur van

de groeiperiode van de dieren - d.w.z. de periode tussen aankoop en aflevering - afhankelijk van de grasgroei en bepaalt derhalve het aantal dieren dat jaarlijks kan worden gehouden. De gemiddelde jaarlijkse groeiperiode van de dieren varieert dan ook wel enigszins; in 1963 was deze periode relatief kort en in de jaren 1962, 1964 en 1976 relatief lang. In laatstgenoemd jaar hoofdzakelijk als gevolg van de extreem droge zomer. De gemiddelde groeiperiode over al deze jaren bedroeg 88 dagen per dier.

Van het totale aantal van 1193 aangekochte dieren zijn 23 stuks voortijdig verkocht, is 1 dier gestorven en zijn 1169 stuks normaal afgeleverd (98%). Van de 23 voortijdig verkochte dieren waren er slechts een paar waarvoor geen enkele opbrengst werd verkregen wegens afkeuring, en ook enkele dieren die drachtig bleken te zijn en weer aan melkveehouders tegen een goede prijs werden verkocht. Twee dieren werden voortijdig verkocht vanwege "scherpin", en de overigen vanwege uierontstekingen (wrang). Op deze dieren werd meestal verlies geleden. Het enige, in al deze jaren, gestorven dier kwam door verdrinking om het leven.

Het grasland is in de periode 1962 t/m 1976 steeds intensiever gebruikt (tabel 4.2).

Tabel 4.2 Aantal groeidagen per ha, gemiddelde duur van de weideperiode + aantal g.v.e. en kg N per ha grasland

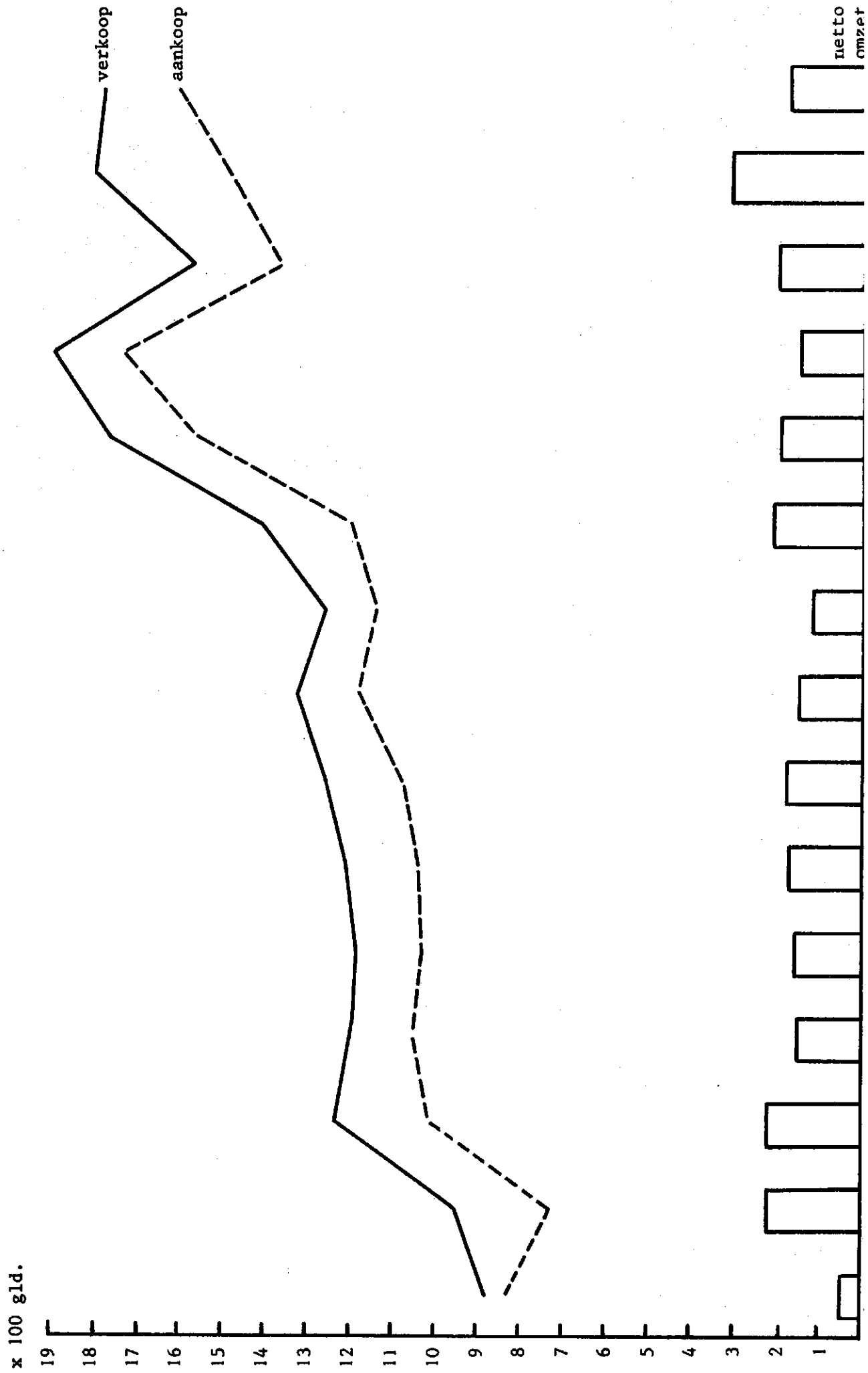
Jaar	Aantal groeidagen per ha	Gemiddelde over 3 jaar van			kg N per ha
		aantal groeidagen	duur weideper.	aantal g.v.e./ha 1)	
1962	564				
1963	502	540	218	2,48	125
1964	553				
1965	588				
1966	650	628	244	2,57	159
1967	647				
1968	748				
1969	736	756	250	3,02	204
1970	784				
1971	806				
1972	735	747	263	2,84	219
1973	700				
1974	898				
1975	785	815	255	3,20	208
1976	763				

1) In verband met de lange weideperiode en het ontbreken van een stalperiode is dit kengetal niet vergelijkbaar met de veedichtheid van een melkveebedrijf.

Het aantal groeidagen per ha grasland is volgens tabel 4.2 sterk toegenomen. Ook de N-gift per ha grasland is belangrijk gestegen. De beweidingsdichtheid, uitgedrukt in g.v.e. per ha grasland, is dan ook toegenomen van gemiddeld 2,48 over de eerste 3 jaar tot gemiddeld 3,20 over de laatste 3 jaar. De gemiddelde weideperiode was vrij lang en schommelde rond de 250 dagen per jaar.

De vraag kan worden gesteld met hoeveel het gewicht van de dieren tijdens deze groeiperiode (gemiddeld 88 dagen) is toegenomen. De dieren werden zowel enkele dagen na aankomst op het bedrijf als een paar dagen voor aflevering gewogen. Deze wegingen die in 1962 en 1963 zijn verricht - daarna niet meer gedaan wegens diverse moeilijkheden met het wegen - lieten een gemiddelde gewichtstoename zien van 87 en 89 kg per dier, of wel over beide jaren gemiddeld 1 kg per dier per dag. Volgens de heer Kets is dit iets aan de hoge kant. Hij is van mening dat de gewichtstoename gemiddeld 950 gram per dier per dag bedraagt, rekening houdend met het feit dat de pensinhoud van de dieren aan het eind van de groeiperiode zwaarder is dan aan het begin van deze periode. Hiermee rekening houdende zou bij een groeiperiode van 88 dagen en een groei van gemiddeld 950 gram per dier per dag, de gewichtstoename derhalve 83,6 kg per dier bedragen.

GRAFIEK 5.1 Gemiddelde aan- en verkoopprijs (netto) per dier van de normaal afgeleverde dieren

5. DE FINANCIËLE RESULTATEN

5.1 Netto-omzet

De financiële resultaten van de vetweiderij lopen van jaar tot jaar sterk uiteen (tabel 5.1 en grafiek 5.1). In 1976 b.v. moesten als gevolg van lage prijzen van "vet" vee 6 van de 34 normaal afgeleverde dieren beneden de aankoopprijs worden verkocht.

Tabel 5.1 Ontwikkeling van de gemiddelde aankoop- en verkoopprijzen en van de netto-omzet per dier 1) in gld.

Jaar	Aankoop	Verkoop		netto-omzet 2)
		bruto	netto	
1962	829	892	875	46
1963	726	960	951	225
1964	1007	1234	1227	220
1965	1049	1203	1199	150
1966	1030	1207	1194	164
1967	1035	1216	1209	174
1968	1082	1264	1257	175
1969	1176	1329	1326	150
1970	1138	1270	1262	124
1971	1199	1447	1414	215
1972	1559	1773	1760	201
1973	1741	1906	1886	145
1974	1369	1609	1572	203
1975	1490	1830	1798	308
1976	1609	1816	1778	169

1) Uitsluitend normaal afgeleverde dieren.

2) Verschil tussen verkoopprijs (netto) en aankoopprijs.

In de loop van de 15 jaar zijn de aan- en verkoopprijzen ongeveer verdubbeld. Er blijkt enige samenhang te bestaan tussen de netto-omzet in een bepaald jaar en de aankooprijzen in het volgende jaar. Een lage netto-omzet, zoals b.v. in 1962 en 1973 kan in het volgende jaar tot een lagere aankoopprijs leiden dan die in het jaar met minder goede resultaten. Het omgekeerde zien we ook, zoals b.v. in 1971 en 1972. Na goede resultaten in deze jaren waren de gemiddelde aankooprijzen in de daarop volgende jaren (1972 en 1973) een paar honderd gulden hoger.

De gemiddelde netto-omzet over de gehele periode bedroeg f 178,- per normaal afgeleverd dier. In plaats van netto-omzet

wordt in de vetweiderij gesproken over: "er is zoveel aan geweid".

5.2 Overige kosten

Onder overige kosten vallen bij de vetweiderij o.a. de kosten van de grond, bemestingskosten, loonwerkkosten enz.

Voor de kosten van de grond is uitgegaan van de geschatte pacht; in 1962 bedroeg deze f 100,- per ha, in 1963 t/m 1965 f 160,- per ha. Nadien zijn er nog enkele verhogingen geweest, totdat in 1975 een pacht werd bereikt van f 350,- per ha.

De bemestingskosten hebben praktisch alleen betrekking op stikstofbemesting, hoofdzakelijk in de vorm van kalkammonsalpeter.

Aan zuivere stikstof werd gemiddeld per jaar 188 kg N per ha grasland gestrooid.

De kosten van de loonwerker hebben betrekking op het vervoer van koeien op het bedrijf, kunstmest strooien, grasland bloten en slepen e.d.

Onder overige kosten vallen voorts kosten van onderhoud (af-rastering) verzekering (hemelvuur), rente, heffing landbouwschap, veearts enz. Voor de rentekosten is uitgegaan van het gemiddeld bedrag van aan- en verkoop en van de gemiddelde groeiperiode in een bepaald jaar alsmede van het rentepercentage zoals dat elk jaar door het LEI wordt vastgesteld voor het berekenen van de bedrijfsuitkomsten.

De kosten van veearts en medicijnen spelen in het totaal geen grote rol.

5.3 Bijkomende voerkosten

Het bedrijf heeft uitsluitend krachtvoer aangekocht, vrijwel volledig bestaande uit weidekoek. Dit werd hoofdzakelijk gebruikt als zgn. "lokkoekje". In de herfst, als de grasgroei minder werd, was het echter ook wel eens nodig de dieren wat krachtvoer te geven.

5.4 Arbeidsopbrengst

De arbeidsopbrengst is de netto-opbrengst minus de bijkomende voerkosten en de overige kosten. De arbeidsopbrengst omvat dus de vergoeding voor eigen arbeid en ondernemerschap, alsmede de eventuele winst (netto overschot). (tabel 5.2 zie blz. 15).

De gemiddelde arbeidsopbrengst over de gehele periode bedroeg f 77,- per dier.

In de arbeidsopbrengst per ha is een geleidelijk stijgende trend te onderkennen mede als gevolg van de toegenomen veedichtheid per ha grasland. Uit de waarnemingen van de heer Kets blijkt

dat er gemiddeld 7 uur arbeid per dier nodig is geweest, inclusief de tijd voor marktbezoek. De gemiddelde arbeidsopbrengst bedroeg dientengevolge f 11,- per uur.

Tabel 5.2 Arbeidsopbrengst per dier 1) en per ha

Jaar	Bijkomende voerkosten (gld.)	Overige kosten (gld.)	Arbeidsopbrengst	
			per dier (gld.)	per ha (gld.)
1962	-	66	- 20	- 112
1963	1	65	159	1055
1964	2	107	87	479
1965	1	86	58	375
1966	2	80	83	547
1967	1	80	88	685
1968	2	74	93	828
1969	3	84	49	431
1970	1	75	39	370
1971	6	92	99	976
1972	8	110	82	685
1973	1	127	17	125
1974	3	95	114	1164
1975	10	118	181	1547
1976	12	146	- 5	- 38

1) Zowel normaal afgeleverde, als de voortijdige verkochte en gestorven dieren.

De bijkomende voerkosten en de overige kosten zijn in de loop van deze jaren geleidelijk toegenomen, n.l. van f 66,- per dier in 1962 tot f 158,- in 1976.

De arbeidsopbrengst van gemiddeld f 77,- per dier is verkregen in een groeiperiode van gemiddeld 88 dagen, d.w.z. dat de arbeidsopbrengst per dag en per dier gemiddeld f 0,875 bedroeg of - uitgaande van een groei van 950 gram per dag - f 0,92 per kg groei. De spreiding is echter groot: de arbeidsopbrengst per dier per dag varieerde van -/ -f 0,20 in 1962 tot f 1,97 in 1975.

5.5 Factoropbrengst

De beloning voor arbeid, grond en kapitaal (de zgn. factoropbrengst) blijkt uit tabel 5.3 (zie blz.16).

Ook de beloning voor arbeid, grond en kapitaal loopt van jaar tot jaar sterk uiteen (zie ook grafiek 5.2). Hoe het trendverloop in de factoropbrengst is geweest, blijkt duidelijk uit tabel 5.4 (voortschrijdend 3-jaarlijks gemiddelde van de factoropbrengst per dier en per ha).

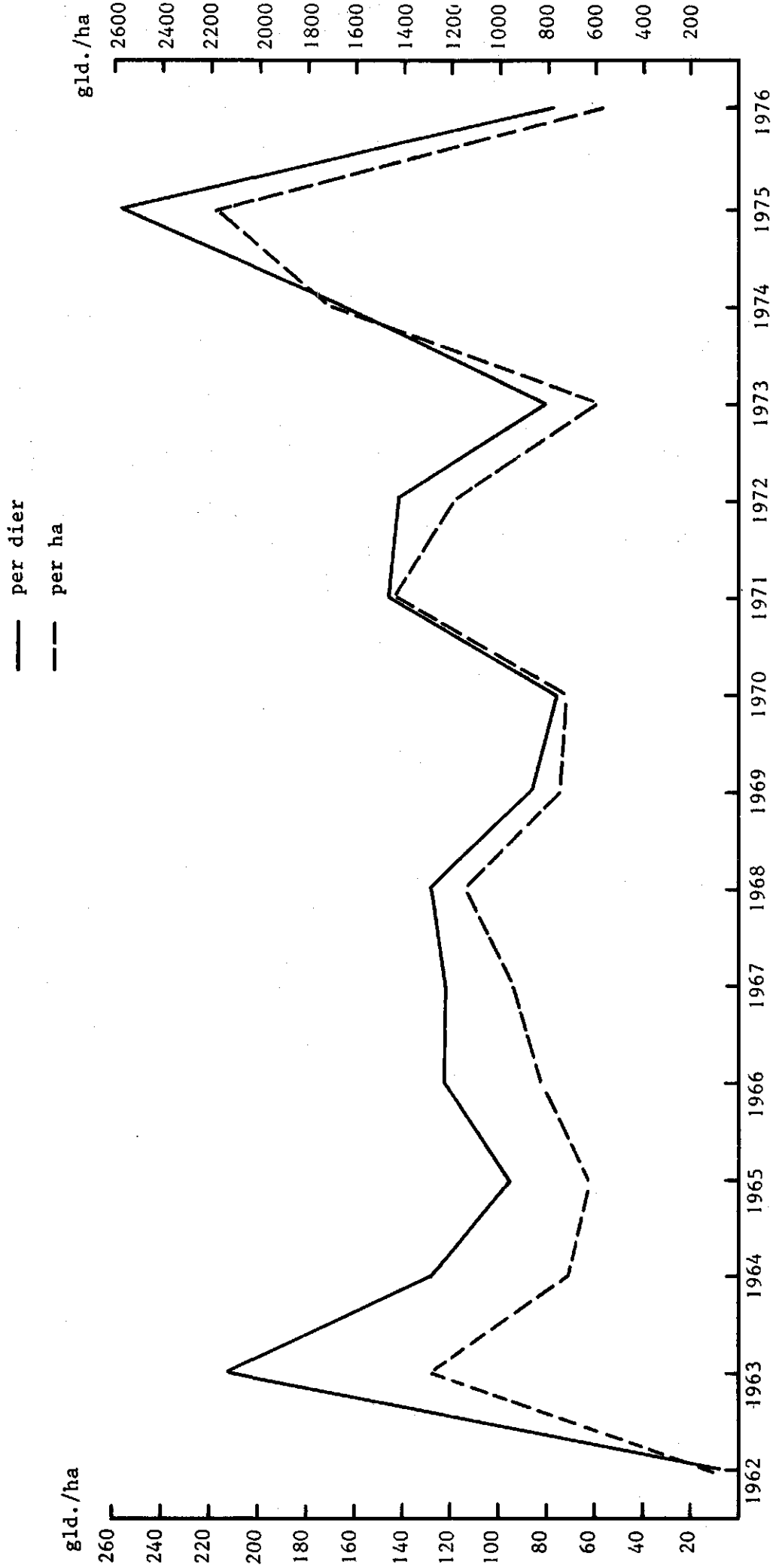
Tabel 5.3 Voederwinst, overige kosten 1) en factoropbrengst

Jaar	Voederwinst 2) (gld.)	Overige kosten 1) (gld.)	Beloning voor arbeid, grond en kapitaal		
			totaal (gld.)	per dier (gld.) per ha (gld.)	
1962	3113	2539	574	8	48
1963	20817	3072	17745	191	1268
1964	13965	4666	9299	129	715
1965	11948	3948	8000	96	628
1966	13901	3361	10540	123	827
1967	16698	4516	12182	123	956
1968	19008	4319	14689	129	1152
1969	14921	5202	9719	87	762
1970	13757	4438	9319	77	731
1971	21659	5116	16543	146	1439
1972	13665	3535	10130	143	1192
1973	5181	2315	2866	80	597
1974	10243	2087	8156	166	1699
1975	12249	1713	10536	257	2195
1976	4912	2165	2747	78	572
Totaal	196037	52992	143045	120	925

1) Exclusief kosten voor grond, arbeid en geïnvesteerd vermogen.

2) Netto-omzet minus bijkomende voerkosten.

GRAFIEK 5.2 Beloning voor arbeid, grond en kapitaal

Tabel 5.4 Voortschrijdend 3-jaarlijks gemiddelde van de factoropbrengst per dier en per ha (in gld.).

Jaren	Factoropbrengst per dier	Factoropbrengst per ha
1962 t/m 1964	109	677
1963 t/m 1965	139	870
1964 t/m 1966	116	723
1965 t/m 1967	114	804
1966 t/m 1968	125	978
1967 t/m 1969	113	957
1968 t/m 1970	98	882
1969 t/m 1971	103	977
1970 t/m 1972	122	1121
1971 t/m 1973	123	1076
1972 t/m 1974	130	1163
1973 t/m 1975	168	1497
1974 t/m 1976	167	1489
Gemiddeld	120	925

Ook uit deze tabel (en uit grafiek 5.2) blijkt dat de beloning van arbeid, grond en kapitaal per ha sterker is gestegen dan die per dier, als gevolg van de toename van de veedichtheid per ha grasland.

6. SAMENVATTING

Omdat het gaat om het slachtrijp maken van meestal "afgemolken" koeien kan de vetweiderij worden gezien als een verlengstuk van de melkveehouderij. Melkkoeien die de melkveehouder niet meer wil aanhouden, worden n.l. via vetweiden slachtrijp gemaakt en als slachtvee verkocht.

Deze steeds minder voorkomende manier van rundvleesproduktie werd uitgeoefend door de heer H.Kets te Angerlo. Van zijn bedrijf is door de LEI reeds 15 jaren een administratie bijgehouden, waarvan in dit verslag een overzicht is gegeven.

De oppervlakte grasland van dit bedrijf was in de periode 1962 t/m 1971 ongeveer 13 ha; nadien is deze oppervlakte vermindert tot + 4,80 ha. Afhankelijk van grasgroei e.d. varieerde het aantal dieren voor de vetweiderij in de afzonderlijke jaren nogal.

De eerste dieren worden jaarlijks al vroeg in het voorjaar gekocht en komen omstreeks begin april in de wei. Na enkele weken wordt meestal een aantal slachtrijpe dieren verkocht. De beoordeling van de af te leveren dieren is zeer belangrijk, daar ze bevestigd niet te vet mogen zijn. Vakmanschap en koopmanschap spelen bij de vetweiderij dan ook een grote rol.

Door de heer Kets worden voor de vetweiderij alleen M.R.Y. dieren gehouden. Voor een goede en snelle groei heeft hij het liefst dieren die 4 à 5 jaar oud zijn. De verkoop van de dieren vindt hoofdzakelijk plaats op de markt te Doetinchem. In de loop van deze 15 jaren, 1962 t/m 1976, zijn er 1193 dieren gekocht, waarvan 1 is gestorven en 23 voortijdig moesten worden afgevoerd.

De gemiddelde groeiperiode over deze jaren bedroeg 88 dagen per dier. Per ha grasland kunnen jaarlijks 7 à 8 dieren worden omgezet. Volgens de heer Kets bedroeg de gemiddelde groei 950 gram per dag. Dit betekent dat de dieren door vetweiden gemiddeld ruim 80 kg. in gewicht toenemen.

De financiële resultaten hangen sterk af van de van jaar tot jaar sterk wisselende koopprijzen van de dieren. De gemiddelde aankoopprijs over deze jaren bedroeg f 1203,- per dier (spreiding jaargemiddelden van f 726,- tot f 1741,-). De netto verkoopprijs van de normaal afgeleverde dieren was gemiddeld f 1381,- (spreiding jaargemiddelden van f 875,- - f 1886).

De netto-verkoopprijs minus aankoopprijs was derhalve f 178,- per normaal afgeleverd dier (netto-omzet).

De arbeidsopbrengst - de netto omzet minus alle overige toegerekende kosten - was zowel in het eerste als in het laatste jaar van deelname negatief. De gemiddelde arbeidsopbrengst over de gehele periode bedroeg f 77,- per dier. Het aantal arbeidsuren per dier bedroeg gemiddeld 7. De gemiddelde arbeidsopbrengst per uur bedroeg derhalve f 11,-.

De financiële uitkomsten liepen van jaar tot jaar sterk

uiteen.

De beloning voor arbeid, grond en kapitaal, de zgn. factoropbrengst, bedroeg in de verslagperiode gemiddeld f 120,- per dier (tussen de jaren een variatie van f 8,- tot f 257,- per dier) en f 925,- per ha (variatie van f 48,- en f 2195,- per ha).

Door het grasland intensiever te benutten zijn de resultaten per ha in de loop der jaren relatief verbeterd. Dit blijkt onder meer uit de toeneming van het aantal "groeidagen" per ha (aantal koeien x gemiddelde groeiperiode per koe) van 540 in de periode 1962/1964 tot 815 in de periode 1974/1976.